

Η ΚΟΠΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΤΑΣ ΕΙΣ ΤΟ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

Τό ἑσπέρας τῆς Τετάρτης, 31^{ης} Δεκεμβρίου 2020/13^{ης} Ἰανουαρίου 2021, Παραμονῆς τῆς Πρωτοχρονιάς συμφώνως πρὸς τὸ Ἰουλιανόν ἡμερολόγιον ἔλαβε χώραν ἡ τελετὴ τῆς κοπῆς τῆς Βασιλόπιτας εἰς τὴν Αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου.

Ἡ τελετὴ αὐτὴ τελεῖται ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας, συμμετεχούσης δι' αὐτῆς κοινωνικῶς εἰς τὴν ἔναρξιν ἐκάστου Νέου Ἔτους τὴν 1^{ην} Ἰανουαρίου, ἐν ἧ καὶ ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Βασιλείου, εἰς τὸν ὁποῖον ἀποδίδεται τὸ ἔθιμον τῆς Βασιλόπιτας, διότι οὗτος ἐντὸς αὐτῆς ἔθετεν ἐλεημοσύνην -νόμισμα, φλωρί, σεβόμενος τὴν ἀξιοπρέπειαν τῶν πτωχῶν.

Τῆς ἐν λόγῳ τελετῆς κατὰ τὴν Παραμονὴν τοῦ Νέου Ἔτους 2021 προέστη ἡ Α.Θ.Μ. ὁ Πατὴρ ἡμῶν καὶ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλος, ὁμιλῶν διὰ τῆς κάτωθι προσφωνήσεως Αὐτοῦ ἐπὶ τῷ Νέῳ Ἔτει:

«Λέγει γάρ ὁ Κύριος· καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας», (Β΄ Κορ. 6, 2) κηρύττει ὁ Θεῖος Παῦλος.

Ὡς φῶς, τοῖς καθημένοις ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου ἔνεκεν τῆς λοιμώδους νόσου τοῦ κορωνοϊοῦ, ἐξανέτειλεν ὁ νέος ἐνιαυτός τοῦ Κυρίου σήμερον· Διό καὶ ἡ ἁγία ἡμῶν τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία συνήγαγε πάντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ τούτῳ τόπῳ τοῦ Παλαιφάτου ἡμῶν Πατριαρχείου, ἵνα δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμψωμεν εἰς τὸν ἅγιον Τριαδικόν Θεόν, ὁ ὁποῖος χρόνους καὶ καιρούς ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ (Πράξ. 1,7). Ἐπὶ τῇ σεπτῇ μνήμῃ τῆς κατὰ σάρκα Περιτομῆς τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀφ' ἑνός καὶ τῆς συνεορταζομένης μνήμης τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρός ἡμῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου ἀφ' ἑτέρου, τοῦ καὶ πρὸς τιμὴν αὐτοῦ γενομένης τελετῆς τῆς κοπῆς τῆς ἐπωνύμου αὐτοῦ Βασιλόπιτας.

Ἡ ἐναλλαγὴ τοῦ χρόνου ἀποτελεῖ γεγονός, τὸ ὁποῖον σηματοδοτεῖ τὴν διαδρομὴν τῆς κοσμικῆς ἱστορίας τοῦ ἀνθρώπου, πολλῶ δέ μᾶλλον τῆς ἱερᾶς ἱστορίας, ἡ ὁποία ἀποκορυφοῦται ἐν τῷ μυστηρίῳ τῆς θείας Οἰκονομίας, δηλονότι ἐν τῇ Ἐνσαρκώσει καὶ Ἐνανθρωπήσει τοῦ Θεοῦ Λόγου τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ Καίσαρος Αὐγούστου καὶ Κυρηνίου ἡγεμονεύοντος τῆς Συρίας (Λουκ. 1, 1-2). Τούτου ἔνεκεν ἡ ἁγία ἡμῶν Ἐκκλησία ἀκούουσα εἰς τοὺς ἁγιογραφικούς τοῦ Κυρίου λόγους: «Πνεῦμα Κυρίου ἐπ' ἐμέ, οὗ ἔνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίσασθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν... ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρῦξαι ἐνιαυτόν Κυρίου δεκτόν», (Ἠσ. 61, 1-2/ Λουκ. 4, 18-19), ὅχι μόνον ἐορτάζει τὸ γεγονός τοῦτο ἀλλὰ καὶ ἐπικαλεῖται τὴν παρὰ τοῦ Θεοῦ Πατρός εὐλογίαν τοῦ «ἐνιαυτοῦ Κυρίου» λέγουσα: «Ὁ Πνεῦματι Ἁγίῳ συνημμένος, ἀναρχε Λόγε καὶ Υἱέ, ὁ πάντων ὁρατῶν καὶ ἀοράτων συμπαντουργός καὶ συνδημιουργός, τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ εὐλόγησον, φυλάττων ἐν εἰρήνῃ τῶν Ὀρθοδόξων τὰ πλήθη, πρεσβείαις τῆς θεοτόκου, καὶ πάντων τῶν ἁγίων Σου». Διὰ τῆς εὐλογίας τοῦ Κυρίου, ὁ χρόνος μεταβάλλεται, ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας, εἰς καιρὸν σωτηρίας κατὰ τὸ εἰρημένον: «Καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου καὶ ἐν ἡμέρᾳ σωτηρίας ἐβοήθησά σοι· ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας», (Β΄ Κορ. 6, 2).

Αὐτήν ἀκριβῶς τὴν ἀγιογραφικὴν ἢ καλλίτερον εἶπεῖν τὴν σωτηριολογικὴν ἐναλλαγὴν τοῦ χρόνου ἐορτάζομεν σήμερον. «Λέγει γὰρ δίκαιος δὲ ἐάν φθάσῃ τελευτῆσαι, ἐν ἀναπαύσει ἔσται· γῆρας γὰρ τίμιον οὐ τό πολυχρόνιον οὐδέ ἀριθμῶ ἐτῶν μεμέτρηται», (Σοφ. Σολομ. 4, 7-8).

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ διάκρισις τοῦ χρόνου εἰς παρόν, παρελθόν καὶ μέλλον ἀφ' ἑνός καὶ ἡ μέτρησις αὐτοῦ εἰς ἔτη ἀφ' ἑτέρου, κατανοεῖται μόνον ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου: «Ἐγὼ εἰμί τό Α καὶ τό Ω, λέγει Κύριος ὁ θεός, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος, ὁ Παντοκράτωρ» (Ἄποκ. Ἰωάν. 1, 8). Ἡ δὲ διανοητικὴ, δηλονότι ἡ κατ' ἐπίνοιαν ἢ φιλοσοφικὴ θεώρησις τοῦ χρόνου, δέν δύναται νά προσδιορισθῇ, διό καὶ ὁ ἀπόστολος Πέτρος λέγει: «Οὐ γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαντες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλὰ ἐπόπται γεννηθέντες τῆς Ἐκείνου μεγαλειότητος», (2 Πέτρ. 1, 16).

Τοῦτο ὑποδηλοῖ ὅτι ὁ χρόνος, ὁ γενόμενος καιρός ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ, ἐδόθη εἰς ἡμᾶς, ἵνα καὶ ἡμεῖς καταστῶμεν διὰ τῆς πίστεως «ἐπόπται τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος», τοῦτέστιν θεωροί τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ ἐν τῇ ἐπουρανίῳ Βασιλείᾳ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Μέγας Βασιλεὺς λέγει, «ἵνα μὴ ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς ἐκζητῶν, τίς ὁ τὴν ἀρχὴν τῷ κόσμῳ [καὶ τῷ χρόνῳ] δούς, παρατραπήσῃς που τῆς ἀληθείας, προέφθασε τῇ διδασκαλίᾳ, οἶονεὶ σφραγίδα καὶ φυλακτήριον ταῖς ψυχαῖς ἐμβαλὼν τό πολυτίμητον ὄνομα τοῦ Θεοῦ, εἰπὼν ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεός. Ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθονος ἀγαθότης, τό ἀγαπητόν πᾶσι τοῖς λόγοις μετειληφόσι, τό πολυπόθητον κάλλος, ἡ ἀρχὴ τῶν ὄντων, ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, τό νοερόν φῶς, ἡ ἀπρόσιτος σοφία, οὗτος ἐποίησεν ἐν ἀρχῇ τὸν οὐρανόν καὶ τὴν γῆν».

Οἱ θεόπνευστοι οὗτοι λόγοι τοῦ ἐγκρίτου Πατρός τῆς Ἐκκλησίας Βασιλείου τοῦ Μεγάλου καλοῦν πάντας τοὺς ἀγαπῶντας «τό πολυπόθητον κάλλος, τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς, τό νοερόν φῶς ἀλλὰ καὶ τὴν ἀπρόσιτον σοφίαν» κατὰ τὸν καιρόν τοῦτον, τῆς ἐναλλαγῆς τοῦ χρόνου καὶ δὴ τῆς διαρκούσης θανατηφόρου λοιμώδους νόσου τοῦ κορωνοϊοῦ, covid 19, νά ἀναλογισθῶμεν ἕκαστος ἐξ ἡμῶν εἰς τί ἀστοχήσαμεν, μιμούμενοι οὕτω τὸν ἄσωτον υἱόν, τῆς Εὐαγγελικῆς παραβολῆς, ὅστις «ἐλθὼν εἰς ἑαυτὸν ἀνέστη καὶ ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ μετανοῶν καὶ λέγων· Πάτερ ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκέτι εἰμί ἄξιος κληθῆναι υἱός σου», (Λουκ. 15, 18-21).

Τὴν μετάνοιαν ταύτην τοῦ ἀσώτου υἱοῦ καὶ τὴν ἐν Χριστῷ τῷ σαρκωθέντι ἐκ τῶν ἀγνῶν αἱμάτων τῆς ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Θεοτόκου, θεώρησιν τοῦ χρόνου ἐνωτιζόμενοι, ἱκετεύσωμεν τὸν Μέγαν τῆς Καππαδοκίας ἱεράρχην ἅγιον Βασίλειον τὸν οὐρανοφάντορα τὸν τὰ τῶν ἀνθρώπων ἦθη κατακοσμήσαντα, ἵνα πρεσβεύῃ τῷ σαρκί περιτμηθέντι Κυρίῳ καὶ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν, ὑπὲρ εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου, ἰδιαιτέρως τῆς δοκιμαζομένης Μέσης Ἀνατολῆς, ὑπὲρ παύσεως τῶν σχισμάτων καὶ ἀποκαταστάσεως τῆς ἐνότητος τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καὶ Ἀποστολικῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ ἀπαλλαγῆς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἐκ τῆς λοιμώδους νόσου τῶν ποικίλων μορφῶν τοῦ κορωνοϊοῦ.

Μετά δὲ τοῦ ὕμνωδοῦ εἴπωμεν: «Σῶτερ τοῦ παντός καὶ πρῦτανι, δημιουργέ καὶ παντοκράτωρ τῆς κτίσεως, ταῖς δεήσεσι, τῆς ἀλοχεύτως τεκούσης σε, τὴν εἰρήνην τῷ κόσμῳ σου δώρησαι, τηρῶν τὴν Ἐκκλησίαν, ἀκαταπαύστως ἀστασίαστον». Προσέτι δὲ Κύριε, ὁ καιρὸς καὶ χρόνος ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος, εὐλόγησον τὸν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς Χρηστότητός Σου, φυλάττων ἐν εἰρήνῃ καὶ κατ' ἄμφω

ὕγιεία τήν γεραράν Ἀγιοταφιτικὴν ἡμῶν Ἀδελφότητα, τό εὐσεβές Χριστεπώνυμον ἡμῶν ποιμνιον, τήν ἁγίαν Πόλιν Ἱερουσαλήμ καί τό εὐσεβές γένος τῶν Ρωμαίων Ὀρθοδόξων. Ἀμήν. Αἴσιον, εὐτυχές, εὐλογημένον καί ὑγιεινόν τό Νέον Ἔτος 2021. Ἔτη πολλά! ”.

Μετά τά Ἀπολυτικά «Μορφὴν ἀναλλοιώτως ἀνθρωπίνην προσέλαβες...» καί «Εἰς πᾶσαν τήν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος σου ...», ὁ Μακαριώτατος, λέγων «αἴσιον καί εὐτυχές τό Νέον Ἔτος», ἔκοψε τήν πίτταν καί διένειμεν αὐτήν εἰς τόν κ. Γενικόν Πρόξενον τῆς Ἑλλάδος κ. Εὐάγγελον Βλιώραν, τούς Ἀγιοταφίτας Πατέρας καί ὀλίγους ἄλλους, τῶν προσκυνητῶν ἀπόντων, λόγω τῶν μέτρων τοῦ covid-19.

Μετά ταῦτα, οἱ μαθηταί τῆς Πατριαρχικῆς Σχολῆς ἔψαλαν τά κάλαντα εἰς τήν αἴθουσαν τοῦ Πατριαρχείου καί εἰς τὰς οἰκίας τῶν Ἀγιοταφιτῶν Πατέρων.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας